

Hinengaro Tinana

Me tiaki te tinana me te hinengaro Te

hauora me te matauranga

Me tiaki te tinana me te hinengaro o te tangata. E hiahia ana te tinana ki te hau hau, te wai inu, te kai kai, te kakahu whakamarumaruru, te whakaruruhau, te korikori tinana. Me whakaihiihi te hinengaro, te whakawhitiwhiti korero. Ko te Porowini me te Shire e whakarato ana i nga aratohu me nga mahi hei whakarato i tenei ki ona hapori. Ko te matauranga me te hauora te turanga. He hapori hauora mohio kua tino rite ki te hapai i nga wero o te huringa o te rangi, nga aitua, te parahanga, nga mate,..

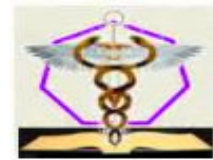
Ka whiiwhi te matauranga! Ka riro mai i te ako, i te whakaako, i nga wheako ora. Ko te matauranga ka riro mai ka tukuna, ka whakamahia kia ora ai, kia ora ai. Ka whakawhiwhia e te kawanatanga porowini me te kaunihera Shire 'te matauranga kore utu, te hauora' mai i te whanautanga tae noa ki nga kaumatua. Ko te matauranga ehara i te kawanatanga, kaore i te tautokohia te hauora me te kati. Ko nga mahi whakangungu hei whakakapi i te Whare Wananga.

SmeC Matatini matauranga hauora Shire'.

PHeC Porowini Hospital Education Complex'.

PDEc Porowini Defence Emergency centre' .

CE Ratonga ohore Hapori'.

Ko te matauranga he mahi tahi i waenga i nga matua, nga kaiwhakaako me nga rongoa. Kei roto i te matauranga kore utu, te hauora kore utu me te ako. Karekau he matauranga kore kawanatanga, kare he Whare Wananga, karekau he hauora motuhake.

UCG1

tautoko mātauranga 'Ako ka Akona' tikanga ako, ako kore utu mo te iwi. Ka whakaratohia ki Shire (SmeC) me Porowini (PHeC, PDEc, CE) ratonga hauora me te matauranga mai i te whanautanga ki te tahu tinana. Ako ka Akona, 1st ako (whakaaro, matau), ka whakaako (etahi atu nga mea i akohia e koe). Kare i whanau

Mātauranga (ako, whakaako), ka timata te hauora ki te whanautanga. Te kare i whanau aki te mohio oro. Ko nga matua whakaakoma te korero, te panui, te hamama, te waiata, te hanga waiata, te katakata, te whakauru i te tangi o nga kararehe, te haruru o waho, etahi atu tangata,..

Ka timata te tutu i te whanautanga. He kare i whanau i kitea ki te mama, ko te papa e korero kino ana tetahi ki tetahi. Akohia he pai ki te tukino i te waha me te mahi pera i muri mai o te ao. Ko te tangata kare i whanau ka noho ki te inu a mama, ka kai paipa ma te whakamahi i nga matū whakarereke hinengaro. Ko tenei whanau hou ka pa ki te hauora

a ka waiho hei kahungahunga.

7 wiki i mua i te wa e hapu ana ka tae ia ki te 6 ra i te wiki. **SmeC**. Ka rongu te kare i whanau i etahi atu pakeke me nga tamariki e whakaohoo ana i tetahi tangata no roto i te parapara roopu. Ka ako ia, ka whakahoahoa.

Tuhipoka! 1 te Atua i hangaia te tangata hei hanga hapori. Ko te hiahia ki te whakahoahoa, no tetahi roopu.

Nga whaea e haere ana, **SmeC6** nga ra i te wiki ka whiwhi, **1 wmw**. Whai muri i nga tau 3 ka oti te 280 haora i te iti rawa **SmeC**, te ako me te whakaako ka whiwhi i te '

Tiwhikete Tauhokohoko Hauora me te Ako' (tirohia te Shire SmeC). Ko nga matua e haere ana, PHeC' 1 ra i te wiki ka whiwhi, 1/7 wmw (tirohia te Porowini PHeC). Karekau nga matua e tae atu ana ki te utu.

whanau hou

Ka ako te 'Newborn' ki te manawa, ki te hanga oro (tangi), whangai (he pai te uma), ataata, mohio kanohi. Kia kano kano mate (whakature)! Kei te haere tonu te mama hou ki SmeC.

SmeC Matatini matauranga hauora Shire' (tirohia te whakamahere shire)

Ka whakarato a Shire i te rongoa kore utu mai i te haputanga ki te mate mo te katoa me te ako kore utu ki nga tamariki me nga kaumatua. Ka whakaratohia enei ratonga hapori ma te SmeC. Ia **SmeC** he a **Huihuinga**! Ko te SmeC he huarahi mahi mo She anake!

Te rongoa me te niho kore utu (haunga nga tikanga o te hohipera) ki nga tangata katoa (kaore he kaiwhakaora i te whare herehere). Nga arowhai a-tau mo te katoa! Te ako kore utu mo nga tama tane (ki te 9 tau), kotiro (ki te 17 tau), kaumatua. Whaea* me nga tamariki e 6 nga ra i te wiki mai i te 1 haora i muri i te whitinga o te ra ki te 1 haora i mua i te ra. Ka whakaratohia ki a ratou he uhi katoa, he hu, he kai, he inu, he rauemi ako. Ka taea te kaukau. Ka wehe atu, ka huri nga whaea me nga tamariki. Ka noho nga mea katoa e whakaratohia ana. Karekau he mahi kainga**.

* (whiwhi 3 haora whakatā ka utua 1 x wmw)** (e ako ana tenei ki te wehe i te ako, te mahi mai i te waatea, te wa kaainga)

He tamaiti e pa ana ki te mama e tukinotia ana e tona papa. I muri a'e i roto i to'na oraraa, e faaoroma'i Oia i te hamani-ino-raa i te pae tino. Ka whakaaro ia he pai ki te tukino ia ia. Ko nga matua e aroha ana ki te tutu (whakapapa hakinakina, whakaaturanga pouaka whakaata) e whakaatu ana i a ratou hei tauira mo te rarangi ingoa. Ka whakatenatena tenei i nga tamariki ki te whakaweti.

Ko nga tama tane, nga kotiro tae atu ki te 9 tau ka haere hei SmeC. Ka noho nga kotiro 10-17 ki SmeC. Waiho me te, 'Whānau College Diploma'. **62** tautawhito Ka whakaako ia: Ka tukuna e ia nga wheako o te ao ki nga whakatipuranga e whai ake nei (kua utua 3 x wmw) i **Kareti whanau**. Ka tae mai nga tama 10, 'PHeC'.

Ka whakaratohia e tetahi Porowini nga ratonga hohipera me nga ratonga ohore kore utu. Mai i te whakaaro-

tion ki te tahu ahi mo te katoa. He matauranga kore utu ki nga pakeke me nga tauhokohoko. Ka whakaratohia enei ratonga hapori ma te PHeC, PDEc me te CE.

PHeC 'Porowini Hospital Education Complex' Te tama (nga tohunga) tau 10-14 haere 6 ra ia wiki PHeC, 'Kua Tama anake'. I roto i nga roopu 14 ka ako ma te maataki, whakarongo, whakamatau, mohio, whakaako (wtut). I te otinga ka whiwhi, '**Te Tohu Kura Tama**'!

Ko nga papa i te ra kotahi i te wiki ka whakangunguhia, ka mahi hei awhina kaiako. Whiwhi, 1/7 wmw. Ko nga papa kaore i te haere ki te whakaora 7 ra! Taitamariki 15-18 ona tau ka timata i te 3 tau te utu (1 x wmw) whakangungu i PHeC, Apprentice College. I roto i nga roopu 14 nga akonga, ako mai, wltut. Tau 1 ka tae ki te Kaareti 3 ra, mahi i te CROn 3 ra. Tau 2 haere ki te Kareti 2 ra, mahi 4 ra. Tau 3 haere ki te Kareti 1 ra, mahi 5 ra. I te otinga ka whiwhi, '**PHeC Trade Certificate**'.

E 62 ona tau te pakeke e whakaako ana: Ka tukuna e ia nga wheako ora ki nga reanga e whai ake nei i te Kaareti Whakaakoranga (he utu 3 x wmw).

E waatea ana etahi atu Matauranga i 'Kareti Hangarau'. 1 marama ki te ra katoa akoranga Kaitirotiro. Ko tenei he 1 haora i muri i te Sunrise ki te 1 haora i mua i te Sunset 6 ra i te wiki 4 wiki akoranga. Nga mahi o ia ra: nga karakia, nga mahi, te hinengaro, te korero, te tuku, te kaiarahi, nga komiti, '**Kaitirotiro-Tiwhikete**'.

Kei te waatea etahi atu matauranga i:

PHeC: Kareti Hangarau > Tiwhikete Kaitirotiro, 4 x wmw
PDEc: Kareti Rangatira > Te Tohu Kaitohutuhu, 5 x wmw
PDEc: Kareti Rangatira > Tohutuhu Kaiwhakahaere, 6 x wmw
CE: Te puni whakangungu rangatira > Kaiwhakahaere, 7 x wmw

PDEc (Pokapū ohorere a Porowini)

PDEc, Kareti Rangatira whakarato 1 marama 2 ra katoa akoranga, 'Leader Diploma', 'Manager Diploma'. He rite tonu nga mahi o ia ra ki te akoranga kaitirotiro me nga herenga ratonga ohorere. I te otinga ka whiwhi, '**Te Tohu Kaitohutuhu**'. Ko te akoranga a te kaiwhakahaere ko te whakarite, te timata i te, '**CROn**'. Ka oti i tenei ka whiwhi i te, '**Tohutuhu Kaiwhakahaere**'.

PDEc, CE, 'Te puni rangatira' e whakarato ana i te akoranga whakahaere mo te 2 marama mo te ra katoa. Kua whakaritea he akoranga, '**Huihuinga CROn**'. He mahi ohorere. Ka whiwhi te otinga, '**Tohu Kaiwhakahaere**'.

Te 'pokapū ohorere a te Porowini Defence Emergency'(PDEc)kei te whakahaeretia e nga rangatira, he awhina, he arahi me te whakamarumarū i nga wa ohorere ki te Porowini me ona'Hire(Hapori).Ka timata a PDEc, CE i te 'Kariti Marena Tapu', ka whakarato whakangungu 'Te puni Kaiarahi' ki nga Kaiwhakahaere.1 tau te kaha 'Ohotata Hapori(CE)' ratonga na 17 tau She and 18 years old He.

PDEcchoatu awhina i roto i te ohorere.Ka whakamohio, ka whakatupato i te iwi, ka tiaki, ka atawhai i te iwi, ka whakatika ohorere i nga whare, i nga taputapu, i te reriwe, i te huarahi, i nga kaimahi tereina me nga Reservist's.Ka hanumi nga ratonga ohorere katoa ki roto i ia PDEc. Karangahia te kai-rahui ina hiahiatia.

PDEcchoatu tiaki.Ka mahi ratou hei whakahaere hoia. Whakamahia te ako o te paramilitary me te kore tutu.Ka whakangungu ratou kia kua e whakaweti, hopukia kua e patu, he patai kua he whakamamae, he atawhai kaore e whakahihi.

PDEche tiaki i te hapori mai i nga mate: te werohanga, te maimoatanga me te taratahi.

Taratahi, Ka whakahaerehia e te PDEc nga pūhui hei tiaki i te hapori mai i nga whakatumā: te mate urutaru, te haua hinengaro, te hauatanga ira tangata. (te whakakino tamariki, te ira rangirua, te ira tangata kotahi).Homai he whakamarumarū ma te mataara, te aukati me te wawaotanga.

CEe whakahaere ana i te ratonga 'Community Emergency' mo te 1 tau na te 17 tau a She me He 18 tau te pakeke.Ka whakahaerehia e te CE te whakamarumarū rohe, te ngangau a-iwi, nga 'Aioa'(tangata, maori), arataki ara mahi, whiriwhiri hoa. Ia(kei roto ko te hunga haua)17 tau Te pakeke Ko ia me te 18 tau Te pakeke Ka arotakehia a ia me pehea e whai hua ai ki te hapori me ratou ano.Ka tohua he huarahi mahi i runga i nga ahuatanga o te tangata me te hiahia o te hapori. Ka whiriwhiria ano he hoa, kia uru ki roto i te kirimana 'Marena Tapu'.

I te wa o te CE ka arotakehia ia tamariki me ia (a-hinengaro, hinengaro, tinana) i runga i to ratou kaha ki te mate.Ka whakatauhia e 'CE' etahi taurangi' ko wai e tika ana ki te uru ki te kirimana 'Marena Tapu'(HMc).
Taurangi:Te kare, te hinengaro me te tinana; Porowini kanorau; Te tapatahi iwi.

Ko ia, Ko te tangata e kore e kaha ki te whakanui ake hei matua whangai. Ka uru ratou ki tetahi kirimana 'Matrimony Tapu'.Ka tukuna e CE nga tamariki. Ko nga tangata katoa i oti i a 'CE' ka noho hei rahui i runga i te taha, tae noa ki te 49 tau.I muri i tana whakaotinga i te HMc ka noho ia hei rahui, tae noa ki te 49 tau.

Te whakapono matauranga

Matauranga kore Kawanatanga(Kaore e Haere)he elitist, anti social, anti community.Ko te Kawanatanga e tuku moni ana mo te iwi ki a No Go's kei te tahae i te Pub-

lic mātauranga. Ko te kawanatanga e tahae ana i nga moni a te iwi he hara, ka whakakapihia te pirau, ka hamenehia, **MSR6**.

Ko nga whare wananga he huarahi poto ki nga tuunga teitei. Ko te kore o te wheako mahi ka kore e tika mo nga mahi rangatira. Ka mutu tenei! Me whiwhi mahi utu nui ma te kaupuke Kaipupuri Kaitiaki Tiaki: Te Whakaakoranga > Te wheako mahi > te ako atu > te whakatairanga ma te kaumatua > te wheako mahi > te ako atu > te whakatairanga ma te...

Ko te matauranga o te kainga ka pokanoa ki te aromatawai, nga whainganga o te maatauranga whanui. Ko te maatauranga a te iwi he here. Ko nga matua te kawenga mo te pooti. **Mana pupuriko** te kaiwhaiwhai apo moni o, Intellectual Property (IP). Ko nga 'IP' katoa no te hapori ma te katoa e whakamahia noa. Ka mutu te mana pupuri! Ko te kereme mana pupuri he tahae i te hapori, **MSR6**. **Plagiarize** ki te hanga me te whakatairanga i nga whakaaro hou. Hei aha te tuhi ano i tetahi mea kua pai te tuhi. Engari whakamahia me te whakawhānui ake. He pai te matauranga, he pai te mohio ki te tuhi!!!

Mahi kaingako te tino tinihanga, te ako, te whakaako ranei. Kei raro te Tohunga i nga raruraru, nga hoa, nga matua, te kuare, te rarangi wa. Ko te nuinga o nga mahi kaainga kaore e mahia e te tohunga e aromatawaihia ana, e tohuhia ana. He horihori nga mahi a te kainga na tona ahua tinihanga, he pohehe mo te aromatawai. Ko nga matua, ko nga kaiwhakaako e tautoko ana i nga mahi kainga, tautoko i te tinihanga.

He take morare nga Kaiako i te wa e tohu ana. E whakapae ana ratou kaore te tohunga i mahi i te mahi. Na tenei koretake he huakore nga tohu kua hoatu

Ko nga mahi a te kainga hei taputapu aromatawai mo te maarama he pohehe. Ko te mahi kainga he moumou taima, he rauemi. Mea atu **Kaoki Mahi kainga!**

He riterite te wehewehenga o nga mahi a te karaehe, te ako me nga mahi. 90 meneti te roanga o te karaehe. 45 meneti te ako kaupapa 45 meneti e whakaoti ana i nga mahi. I te wa e mahi ana, ka awihina te kaiako ma te tuku tauira. Ka awihina nga tohunga tere ki te kaiako me nga tohunga puhoi. Ko nga mahi kaore ano kia oti i te wa o te karaehe ka oti i te kura i nga wa whakangahau.

Ko nga tohunga kare ano i oti nga mahi ka whakawhitia ki te karaehe tohunga puhoi. Ko te karaehe 'Slow Scholar' e whakaakona ana e te kaiako + awihina matua. Karekau he tohunga e taea te ahua whakamua ki te kaupapa marau e whai ake nei me te kore e 70% te urunga mo te kaupapa kaupapa o naianei. Ko te 70% o te paahitanga ka mohio koe, ka marama, ka taea te tono me te whakaako i etahi atu. He iti te kore! Kore te tikanga tukuru(s) o te kaupapa kaupapa (kaore i te tau katoa) tae noa ki te 70%.

Aromatawai

Kaiako: Paahi, Rahua ranei. He 70% te maramatanga o te reeti haere. Kaiako: He 90% neke atu te utu o te Paahi o te akomanga. Ka iti ake, ka whakangungua ano te kaiako. Tumuaki: 80%. Ka iti ake, ka haere te Tumuaki. 1 Kei te tatari te Atua kia rongo mai koe!

Mātauranga Te pure

Whakanuia Ra Whakanuia 6.1.7. NAtm

Arohanui **1 te Atua** Kaihanga o te Ao tino ataahua Ko to kaitiaki pono (1st name) Ka oati ki te rapu, ki te whiwhi, ki te whakamahi i te Matauranga mo te wa roa.

Hei Ako me te Whakaako ma te Maatauranga Koreutu Hei tautoko i te Matauranga Koreutu a te iwi

Tukuna atu nga wheako ora ki nga reanga e whai ake nei

Mo te Kororia o **1 te Atua** me te Pai o te Tangata

Ka whakamahia tenei karakia i roto i te karaehe me te ra o te Matauranga.

SmeC Ko te pokapū o te hapori e noho nui ana Ka noho ia i te nuinga o to ratau orange ki reira. Me whakawhanaunga ia me nga tamariki ki te whakatutuki i o raatau kaha. Tuākana tūao! Ko te noho hapori ko te hapori e whangai ana i nga tamariki, kaua ko te tangata takitahi.

Ko ia Ka timata te haere ki 'SmeC' mo nga mahi whanau. **(Tuhipoka! Kaore ia i uru)** Mai i te 3 wiki i mua i te whanautanga ka haere ia ki te SmeC ia ra. Ka haere tonu tenei i muri i te whanautanga. Ka whai waahi ia ki te SmeC kia oti katoa ana tamariki te ako ki reira. Ka timata tana mahi. Kua oti i a ia tana Tohu Whakaakoranga **(Tiwhikete Tauhokohoko Whakaakoranga Hauora)**. Ka haere ia ki nga huihuinga 'SmeC'. I te mutunga ka haere ia **Karapu Mahi Matua**.

Ko te SmeC he waahanga ako hauora kore utu o te hapori Kaitiaki Tiaki! Kei ia tangata he **1 te Atua** ka whakawhiwhia ki te tiaki hauora kore utu, te matauranga me te mutunga o te orange!

